

הדף היומי בבלי: מסכת בבא קמא דף כח
הדף היומי בהלכה: סימן קל"ז מסעיף ג' 'פרשיות המועדים' עד אמצע סעיף ד' 'ואם'
המוסר היומי: שמי"ל חלק ב' פרק י"ב מ'ועתה נראה' עד סוף פרק י"ב

לוח
לימוד
יומי

"לימוד הלכה

הוא ספר המוסר הטוב ביותר"

הגאון הגדול רבי יצחק רוטמן, זקן רבני לעלוב, בשיחה לעלון 'אהל מועד' על החשיבות העצומה של לימוד ההלכה: "אין דבר חיוני יותר מזה"

קורא ולגבאי, ופחות לציבור המתפללים בבית הכנסת...
הגר"י רוטמן שליט"א: "האמת היא שאי אפשר למיין את ההלכות,
ולבחור מה כן ללמוד ומה לא. הניסיון מראה שמי שלא לומד כסדר
את כל ההלכות, אין לו כלום. אי אפשר לעשות מסלול שכל פעם
מדלג את החלקים הפחות מעשיים. זה מפריע לסדר ופוגע באיכות
הלימוד.

כשלומדים הכל מתחילה ועד סוף יש יותר סיפוק, זה לימוד בר
קיימא. "ובכלל, יש מצווה של ידיעת התורה. יהודי צריך ללמוד
הכל ולדעת הכל. הרי גם בבא קמא, בבא מציעא ובבא בתרא הם
לימודים שלא נוגעים למעשה לרוב האנשים, ואף אחד לא יעלה
על דעתו שלא לעסוק בהם חלילה.

"וכמו שאמרנו, גם בלימוד הלכות שפחות נוגעות למעשה לאדם
כזה או אחר יש תועלת עצומה, כי מי שלומד הלכות קריאת
התורה, כשהוא שומע בבית הכנסת קריאת התורה הוא מרגיש
קשר נפשי לעניין הזה. יש לו ווארמקייט מיוחדת, זה לא מצוות
אנשים מלומדה אלא קיום מצווה עם הבנה ועומק, עם רגש של
קרבה לעניין. על אחת כמה וכמה בהלכות כמו נטילת ידיים, ציצית
וכדו', שלימוד ההלכה מאיר את קיום המצווה באור אחר ומקשר
את האדם למצווה יותר מכל דבר אחר."

מתוך עלון 'אהל מועד'.

לנוכח קריאתו של כ"ק מרן אדמו"ר מלעלוב שליט"א להגביר
חיילים ללימוד ההלכה, ולעסוק בספר המשנה ברורה דבר יום
ביומו במסגרת לימוד 'הדף היומי בהלכה', ביקשנו לשמוע מפיו
של הגאון הגדול רבי יצחק רוטמן שליט"א, על מעלת לימוד
ההלכה, וכה היו דבריו היוצאים מן הלב:

"אין דבר יותר חיוני מלימוד הלכה בכל יום", פתח הגר"י את דבריו,
"כתוב בש"ך, שמי שעסוק במלאכתו לצורך פרנסת אנשי ביתו או
בעניינים אחרים ולא זכה לעסוק כל היום בתורה, אם יש לו רק
כמה שעות פנויות ביום, עליו ללמוד בשעות אלו הלכה.

"והאמת היא שלימוד ההלכה הוא המוסר ספר' הכי טוב והכי
חשוב. כי כשאדם לומד את ההלכה הקשורה למצווה זו או אחרת,
הוא מתקרב למצווה הזאת, הוא יודע מה זה ברכה, מה זה שבת,
ציצית תפילין, קריאת התורה וכל מצווה אחרת. אין דבר שמקרב
את האדם להרגש הראוי בקיום המצוות יותר מלימוד ההלכה.
"הטור מבאר שקרא לחלק זה 'אורח חיים', כי בלי זה אי אפשר
להיות יהודי. איך אפשר לחיות כיהודי אם לא יודעים את ההלכה?!"
זה הדבר החיוני ביותר וספר המוסר הטוב ביותר."

• יש שיטענו שאולי עדיף ללמוד קודם רק את ההלכות היותר
מעשיות, ורק לאחר מכן ללמוד הלכות שאינן נוגעות לכל אדם,
כמו למשל הלכות קריאת התורה שאולי הן קשורות יותר לבעל

מה הדין כשקראו ל'מפטיר' שני פסוקים בלבד?

בכל עלייה לתורה חובה לקרוא לפחות שלושה פסוקים, ואם קראו פסוק אחד או שני פסוקים בלבד, וכבר בִּרְךְּ העולה את הברכה האחרונה - נחשב הדבר כאילו לא קראו פסוקים אלו, ויש לקוראם בעלייה הבאה, (למעט כאשר מדובר בעליית כהן בשני או בחמישי, שאז אין להשלים את הפסוקים אם כבר עלה לוי אחריו, כדי שלא לעורר לעז על כהונתו); וכן אין זו עליה, דהיינו שאינה נחשבת כחלק ממספר העליות הנדרש באותה קריאה, או כעליית 'מפטיר', ונדרשת עליה נוספת במקומה. ויש אומרים שאם קרא שני פסוקים וחלק מפסוק שלישי - נחשב הדבר בדעבד כקריאת שלושה פסוקים. [סעיף ד, ס"ק יב-יג, וביה"ל ד"ה א; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

מתי העולה לתורה צריך מיד בעליה הבאה לחזור ולעלות לתורה שוב?

כאמור, כאשר קראו בעלייה לתורה פחות משלושה פסוקים, אין זו קריאה ואין זו עלייה. ואם אירע כן בשני או בחמישי - לכתחילה ישוב העולה בעלייה זו ויעלה לתורה; ואין לקרוא לאחרי, כיון שבימים אלו אסור להוסיף על שלוש עליות, ואם יקראו לאחר יראה הדבר כאילו היו כאן ארבע עליות. אך בשבת, בה מותר להרבות בעליות, ומאידיך, לכתחילה אין להעלות את אותו אדם פעמיים לתורה - לכתחילה יש להשלים את הפסוקים בעלייה של אחר; ויש אומרים שדין שבת כדין שני וחמישי; ואם מדובר בעליית כהן - לכתחילה יעלה הוא עצמו, כדי שלא לעורר לעז על כהונתו בכך שיקראו לאחרי את הפסוקים אותם קראו בעלייתו. [ס"ק יג ושעה"צ ס"ק כא]

איזה חלק מקריאת התורה במועדים אין צורך להשלים?

בחלק גדול מקריאות התורה במועדים ישנם פסוקים רבים שאינם קשורים למועד, לצד פסוקים העוסקים בענייניו של יום. אם דילגו את הפסוקים הקשורים למועד, חובה לשוב ולקוראם בברכה, ויש אומרים שצריך לקוראם ללא ברכה, ולדעתם - אם כבר קראו את ה'מפטיר', העוסק תמיד בענייניו של יום, אין צורך לשוב ולקורא את הפסוקים המדולגים כלל. ואם דילגו את הפסוקים שאינם קשורים למועד - אין צורך לשוב ולקוראם. וכן ב'מפטיר' שבמועדים - אין צורך לשוב ולקורא אלא את הפסוקים העוסקים בקרבנות היום עצמו, ולא את הפסוקים הנלווים. [סעיף ג, ס"ק יא, וביה"ל ד"ה פרשיות; ביאורים ומוספים דרשו, 14; וראה שם, 11 ו-12].

אתמול למדנו

- חלוקת הקריאה בתורה במנחה של שבת, בשני ובחמישי, לשלוש העליות - קבועה, כמסומן בסידורים; ואם שינו חלוקה זו - יצאו ידי חובה, ובלבד שקראו לפחות שלושה פסוקים בכל עליה.
- אם דילגו פסוק, חלק מפסוק, או אף מילה אחת, בקריאת פרשת השבוע בשבת, חובה לשוב ולהשלימו. ואף אם כבר התפללו מוסף - יש לקרוא את הפסוק המדולג יחד עם שני פסוקים נוספים, בברכה. ואם דילגו אות אחת - יש אומרים שצריך לשוב ולהשלים את הפסוק בו היא מופיעה, ויש אומרים שאם לא השתנתה משמעות הענין בהעדר האות, אין צורך להשלים.

מחר נלמד

- האם ניתן לקרוא בתורה פסוקים שכבר נקראו בעלייה הקודמת?
- בעל הקורא סיים את הפרשה בעלייה השישית - האם יעלה אדם נוסף לעליה שביעית?
- מה הדין במקרה שקראו בשני ובחמישי תשעה פסוקים בלבד?